

CO₂-MANAGEMENTPLAN Desque Holding B.V.

CO₂-managementplan conform de gestelde eisen
in handboek CO₂-Prestatieladder 3.1

Rethink
your point of view

Auteur(s): Niels van Baal & Jesper Kloeke

Geaccordeerd door Directie:

Geaccordeerd door Duurzaamheidsmanager:

COLOFON

Het format voor deze rapportage is opgesteld door Facilicom Energiemanagement.

-

Facilicom Energiemanagement
Van Leeuwenhoekweg 1
5482 TK Schijndel

0495 - 590500

[https://www.facilicom-energie.nl/
energie@facilicom.nl](https://www.facilicom-energie.nl/energie@facilicom.nl)

Dit format mag uitsluitend worden ingezet voor eigen gebruik en niet voor commerciële doeleinden

Inhoud

1. Inleiding.....	4
2. Normatieve verwijzingen	5
3. Beschrijving van de organisatie.....	7
3.1 Beleidsverklaring	8
3.2 Statement bedrijfsgrootte.....	8
3.3 Projecten met gunningsvoordeel	8
4. Emissie-inventaris	9
4.1 Uitgangspunten.....	9
4.1.1 Scopes	9
4.1.2 Referentiejaar en rapportagejaar	9
4.1.3 Vestigingen.....	9
4.1.4 Verantwoordelijkheden	10
4.2 CO ₂ -footprint basisjaar.....	10
4.3 Methode.....	12
4.3.1 Instrument.....	12
4.3.2 Emissiefactoren	12
4.3.3 Onzekerheden	12
4.3.4 Uitsluitingen	12
4.3.5 Verificatie	12
4.4 Kruistabel ISO 14064-1	13
5 Energie meetplan	14
5.1 Planning meetmomenten	14
6. Stuurcyclus	15
7. TBV-matrix.....	17
8. Energiemanagement actieplan	18
Bijlage 1: Kantoorpanden in CO ₂ -footprint	20

1. Inleiding

Voor u ligt het CO₂-managementplan van Desque Holding B.V., hierna te noemen Desque, met informatie omtrent de CO₂-prestatieladder. Bij Desque staat duurzaamheid hoog op de agenda. Dit rapport is door Desque opgesteld met als doel om vanuit haar maatschappelijke verantwoordelijkheid actief werk te maken van CO₂-reductie. De CO₂-prestatieladder is hierbij een uiterst geschikt instrument, omdat organisaties met een certificaat twee keer zoveel CO₂ reduceren¹. Het rapport is opgesteld aan de hand van de eisen beschreven in het Handboek CO₂-prestatieladder 3.1².

Desque heeft zich als doel gesteld om 25% CO₂ te reduceren voor 2025 ten opzichte van het basisjaar 2021. Om dit ambitieuze doel te bereiken wordt er door iedereen, die onderdeel is van het bedrijf, hard gewerkt. Er is een roadmap opgesteld om duidelijke jaarlijkse doelen te koppelen aan het doel voor 2025. Om dit doel te bereiken is Desque deels afhankelijk van de verhuurders en de technologische ontwikkelingen. Om het doel te bereiken is het gebruiken van duurzaam opgewekte energie en duurzame brandstoffen onoverkomelijk. Hierdoor moet er goed gekeken worden naar de huidige inkoop van energie en het wagenparkbeleid.

Om de ambities waar te maken is medewerking van iedereen binnen de organisatie nodig. Van alle medewerkers wordt verwacht dat zij hun werkzaamheden uitvoeren in overeenstemming met het beleid van Desque. Open en transparante communicatie is hiervoor van groot belang om het bewustzijn en de participatie van de medewerkers te verhogen. De verantwoordelijkheden voor het vormgeven van het energiebeleid, het bepalen van de te nemen reductiemaatregelen en het uitvoeren van het communicatieplan is belegd bij de duurzaamheidsverantwoordelijke in dit traject, Niels van Baal. Daarnaast is de directie eindverantwoordelijke voor het duurzaamheidsbeleid.

Om te monitoren of Desque op de goede weg is, zal er halfjaarlijks worden geëvalueerd of de geplande maatregelen correct zijn geïmplementeerd. Daarnaast wordt er jaarlijks een emissie inventaris opgesteld. Deze evaluatiemomenten moeten samen met de inzet van alle medewerkers voor zorgen dat dit ambitieuze doel wordt behaald.

De CO₂-prestatieladder zorgt ervoor dat Desque inzichtelijk heeft waar de grootste uitdagingen zijn voor Desque. Door deze inzichtelijkheid kan Desque gericht de meest effectieve maatregelen implementeren. Om deze inzichtelijkheid om te zetten in een verbetering van het CO₂-beleid is Desque actief lid van keteninitiatieven – zoals (hierin te vullen) – om kennis te vergaren en als eerste op de hoogte te zijn van sectorinnovaties (Meer informatie terug te vinden in het document – Overzicht keteninitiatieven Desque – 2022). Daarnaast kan de kennisdeling en communicatie over het gevoerde CO₂-beleid vanuit Desque andere bedrijven vooruithelpen, waardoor Desque indirect bijdraagt aan het verduurzamen van Nederland (Meer informatie terug te vinden in het document: Communicatieplan – Desque – 2022).

In dit rapport worden in *hoofdstuk 2* de normatieve verwijzingen van de CO₂-prestatieladder behandeld. Vervolgens wordt in *hoofdstuk 3* een beschrijving van de organisatie gegeven. In *hoofdstuk 4* wordt de footprint van het basisjaar weergegeven. Vervolgens wordt in *hoofdstuk 5* energie meetplan besproken, waarna de stuurcyclus in *hoofdstuk 6* wordt gepresenteerd. Tenslotte wordt in respectievelijk *hoofdstuk 7* en *hoofdstuk 8* de TBV-matrix besproken en aangetoond dat het energiemangement actieplan conform ISO 50001 is.

¹ Rietbergen, M. G., Opstelten, I. J., & Blok, K. (2017). Improving energy and carbon management in construction and civil engineering companies—evaluating the impacts of the CO₂ Performance Ladder. *Energy Efficiency*, 10(1), 55-79.

² SKAO. (2020, juni). Handboek CO₂-prestatieladder 3.1.

https://media.skao.nl/content/ska/skadownload/CO2Prestatieladder%20Handboek%203.1_22-6-2020.pdf

2. Normatieve verwijzingen

In het onderstaande overzicht is per criterium aangegeven binnen welke documenten de voorgeschreven werkwijze worden behandeld. Deze normatieve verwijzingen zijn opgesteld om transparant en open te communiceren aan belanghebbenden. Op deze manier is duidelijk weergegeven in welk document specifieke informatie over de CO₂-prestatieladder kan worden teruggevonden. Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) heeft de onderstaande eisen opgesteld in handboek 3.1 voor een certificaat niveau 3³.

Organisatorische grens

Eis	Omschrijving	Document
Grenzen	De 'organizational boundary', of 'de organisatorische grens' van een organisatie, is bepalend voor de ladderbeoordeling. De boundary dient zodanig gekozen te zijn dat er zich geen C-aanbieders onder de A-aanbieders bevinden.	Organisatorische grens – CO ₂ -prestatieladder

Invalshoek A: Inzicht

Eis	Omschrijving	Document	
1.	A.1	Identificatie en analyse van energiestromen van de organisatie en projecten met gunningsvoordeel	CO ₂ Managementplan H4, Plan van aanpak & voortgang H2
	A.2	Alle energiestromen van de organisatie en projecten met gunningsvoordeel zijn in kaart gebracht	CO ₂ Managementplan H4, Plan van aanpak & voortgang H2
	A.3	Jaarlijks opvolgen van de lijst met energiestromen	CO ₂ Managementplan H4, Plan van aanpak & voortgang H2
2.	A.1	De energiestromen van de organisatie en projecten met gunningsvoordeel kwantificeren	CO ₂ Managementplan H4, Plan van aanpak & voortgang H2
	A.2	Jaarlijks opvolgen van de lijst met energiestromen	CO ₂ Managementplan H4, Plan van aanpak & voortgang H2
	A.3	Beschikken over actuele energiebeoordeling	Plan van aanpak & voortgang H4
3.	A.1	Een jaarlijkse emissie inventaris voor scope 1 & 2 CO ₂ -emissies en business-travel	CO ₂ Managementplan H4, Plan van aanpak & voortgang H2
	A.2	Er dient een beperkte mate van zekerheid overlegd kunnen worden aan CI over de emissie inventaris	CO ₂ Managementplan H4, Plan van aanpak & voortgang H2

Invalshoek B: Reductie

Eis	Omschrijving	Document	
1.	B.1	Onderzoek mogelijkheden om energie verbruik te reduceren	Plan van aanpak & voortgang H6
	B.2	Onafhankelijke interne controle	Rapport interne audit
	B.1	Doelstellingen en maatregelen voor projecten met gunningsvoordeel kwalitatief omschreven	Plan van aanpak & voortgang H5 + H6
	B.2	De organisatie heeft omschreven doelstelling voor gebruik van alternatieve brandstoffen en/of groene stroom en maatregelen benoemd voor projecten	Plan van aanpak & voortgang H5 + H6

³ SKAO. (2020, juni). Handboek CO₂-prestatieladder 3.1.

https://media.skao.nl/content/ska/skadownload/CO2Prestatieladder%20Handboek%203.1_22-6-2020.pdf

2.	B.3	De energie- en reductie doelstellingen zijn gedocumenteerd, geïmplementeerd en gecommuniceerd aan alle werknemers	Plan van aanpak & voortgang H5 + H6, Communicatieplan
	B.4	De reductiedoelstelling is onderschreven door hoger management	CO2 Managementplan H3, Ondertekening documenten door CFO, Duurzaamheidsdashboard
3.	B.1	Desque heeft kwantitatieve reductiedoelstelling voor scope 1 en 2 en business-travel met bijbehorend tijdsplan en plan van aanpak voor organisatie en projecten met gunningsvoordeel	Plan van aanpak & voortgang H5 + H6
	B.2	Energiemanagement programma, onderschreven door management, wat is gecommuniceerd en geïmplementeerd	CO2 Managementplan H8, Plan van aanpak & voortgang H5 + H6

Invalshoek C: Transparantie

Eis	Omschrijving	Document	
1.	C.1	Desque communiceert aantoonbaar intern over energiereductie beleid van organisatie en projecten met gunningsvoordeel	Communicatieplan
	C.2	Desque communiceert aantoonbaar extern over energiereductie beleid van organisatie en projecten met gunningsvoordeel	Communicatieplan
2.	C.1	Desque communiceert aantoonbaar structureel intern over energiereductie beleid van organisatie en projecten met gunningsvoordeel	Communicatieplan
	C.2	Desque heeft een effectieve stuurcyclus met toegewezen verantwoordelijkheden voor de organisatie en projecten met gunningsvoordeel	CO2 Managementplan H6
	C.3	De externe belanghebbenden voor de organisatie en voor projecten met gunningsvoordeel zijn geïdentificeerd	Communicatieplan
3.	C.1	Desque communiceert structureel intern en extern jaarlijks over CO ₂ -footprint de kwantitatieve reductiedoelstellingen. Halfjaarlijks worden de reductiedoelstellingen en energiebeleid gecommuniceerd zowel intern als extern	Communicatieplan, Communicatieberichten
	C.2	De organisatie beschikt over een gedocumenteerd intern én extern communicatieplan met verantwoordelijkheden voor organisatie en projecten met gunningsvoordeel	Communicatieplan

Invalshoek D: Transparantie

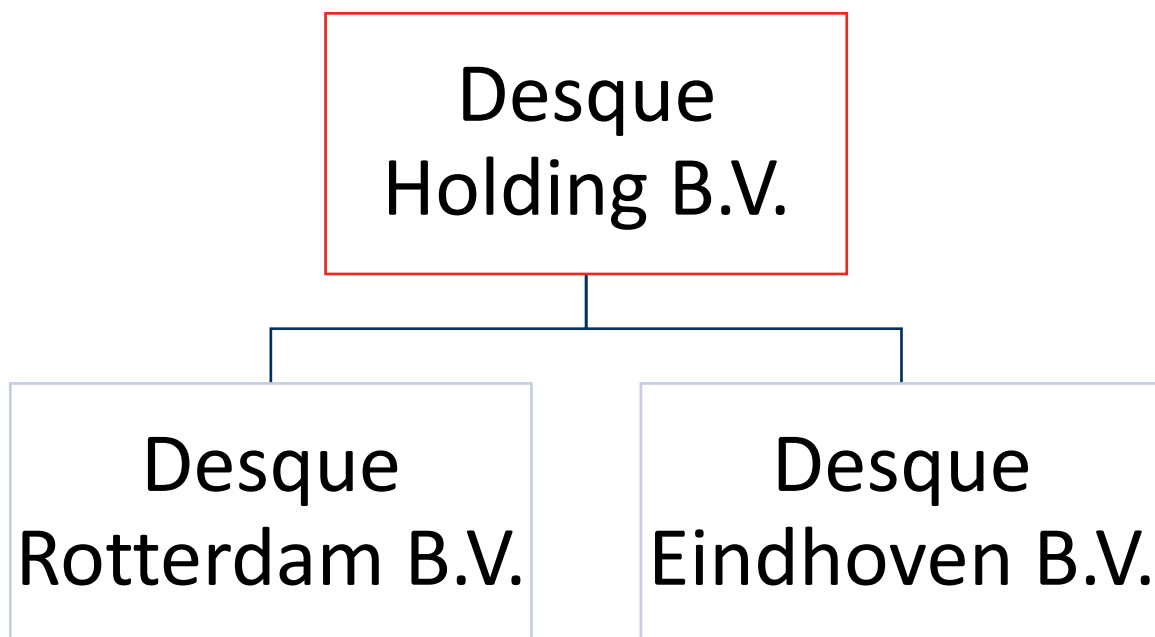
Eis	Omschrijving	Document	
1.	D.1	Bekend met sector- en/of keteninitiatieven CO ₂ -reductie	Overzicht keteninitiatieven
	D.2	Sector- en keteninitiatieven worden besproken in managementoverleg	Overzicht keteninitiatieven
2.	D.1	Passief deelnemen aan minimaal één (sector- of keten)initiatief	Overzicht keteninitiatieven
	D.2	Beperkte actieve deelname in een sector of keteninitiatief	Overzicht keteninitiatieven
3.	D.1	Actief deelnemen aan een initiatief tot CO ₂ -reductie	Overzicht keteninitiatieven
	D.2	Specifiek budget vrijmaken voor het keteninitiatief	Overzicht keteninitiatieven

3. Beschrijving van de organisatie

Desque als gesprekspartner, regisseur en projectinrichter. Verbinden van doelgroepen, markten en partner is wat Desque sterk maakt. Desque vertrouwt op een integrale aanpak tussen advies, ontwerp en realisatie. Desque helpt bedrijven bij het inrichten van werkplekconcepten. De filosofie luidt als volgt:

“Wij zijn ervan overtuigd dat werken niet als werken hoort te voelen. Werkzaamheden en werkomgevingen dienen je te inspireren, motiveren en bij te dragen aan persoonlijke ontwikkeling. Een prettige werkomgeving bestaat uit een mix van bepalende elementen. Vormgeving, geluid, hygiëne, veiligheid, duurzaamheid, kleurgebruik en licht. Een werkomgeving moet je passen. Het component duurzaamheid komt ook terug in de missie van Desque die als volgt luidt: Voor Desque is de realisatie van een goede werkomgeving meer dan het plaatsen van kantoormeubilair. In onze missie staan mens, werk en omgeving centraal. Desque ziet zichzelf als een toonaangevende onderneming die organisaties helpt voorbereid te zijn op taakgerelateerd werken. Met focus op duurzaamheid, een positieve arbeidsethiek en een kwalitatieve uitstraling creëren wij werkomgevingen die aansluiten bij de eisen en wensen van morgen. Dit doet Desque met (aantal) werknemers vanuit twee kantoren, Rotterdam en Eindhoven. “

Desque Holding B.V. is het hoogste concern binnen Desque. Daaronder vallen Desque Rotterdam B.V. en Desque Eindhoven B.V. In figuur 2 is het organogram zichtbaar gemaakt binnen Desque.

Figuur 1: Organogram Desque Holding B.V.

Alle activiteiten van Desque, waarvan zij 100% aandeelhouder is, zijn opgenomen in de afbakening voor de CO₂-Prestatieladder. De organisatorische grens voor de CO₂-Prestatieladder is daarom als volgt:

- Desque Holding B.V.
 - Desque Rotterdam B.V.
 - Desque Eindhoven B.V.

3.1 Beleidsverklaring

Op de website van Desque staat onder andere het volgende ten aanzien van milieu:

“Voor Desque is de realisatie met een goede werkomgeving meer dan het plaatsen van kantoormeubilair. In onze missie staan mens, werk en omgeving centraal. Desque ziet zichzelf als een toonaangevende onderneming die organisaties helpt voorbereid te zijn op taakgerelateerd werken. Met de focus op duurzaamheid, een positieve arbeidsethiek en een kwalitatieve uitstraling creëren wij werkomgevingen die aansluiten bij de eisen en wensen van morgen.”

3.2 Statement bedrijfsgrootte

De totale CO₂-uitstoot van Desque bedroeg in 2021 87 ton CO₂. Desque valt daarmee in categorie kleinbedrijf volgens de groottecategorieën tabel van SKAO.

	Diensten ⁵	Werken/leveringen
Klein bedrijf (K)	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (≤) 2.000 ton per jaar.
Middelgroot bedrijf (M)	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (≤) 10.000 ton per jaar.
Groot bedrijf (G)	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan (>) 2.500 ton per jaar.	Overig

Figuur 2: Groottecategorieën CO₂-Prestatieladder

3.3 Projecten met gunningsvoordeel

In het geval dat Desque een project met gunningsvoordeel heeft, wordt door een projectleider een projectdossier bijgehouden. In het projectdossier zijn CO₂-reductiemaatregelen opgenomen. Dit kunnen dezelfde maatregelen zijn, die op concernniveau zijn geïmplementeerd of maatregelen zijn, die voortkomen uit een unieke mogelijkheid in het project om CO₂-uitstoot te reduceren. Daarnaast wordt in het projectdossier opgenomen wat de CO₂-uitstoot is van het desbetreffende project. Deze CO₂-uitstoot wordt berekend aan de hand van de aanneemsom gedeeld door de totale omzet van het concern maal de totale CO₂-uitstoot. Dit houdt in dat de CO₂-uitstoot naar rato van de omzet wordt toegewezen aan een project met gunningsvoordeel.

4. Emissie-inventaris

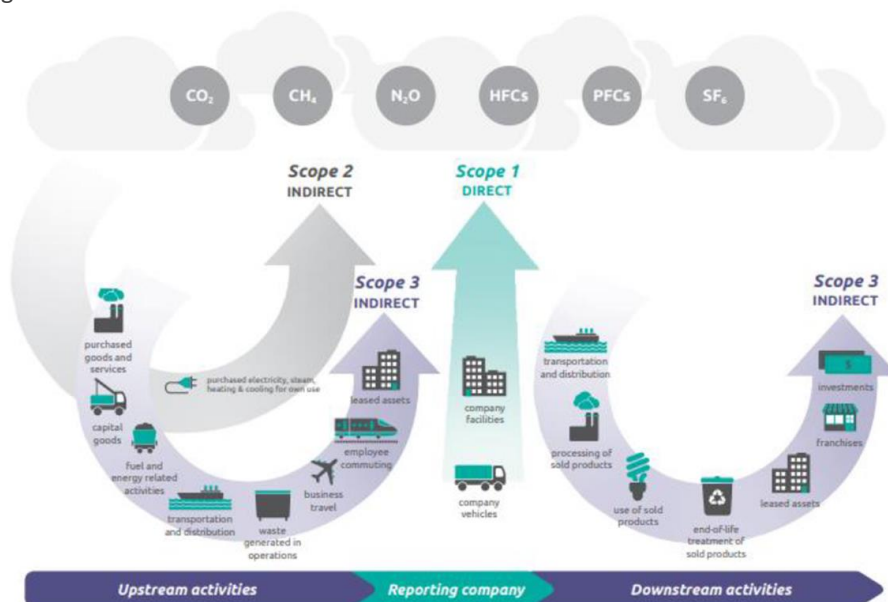
De CO₂-footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen: de GHG-emissies. De inventarisatie is een verantwoording van eis 3.A.1 van de CO₂-Prestatieladder en is uitgevoerd conform de norm ISO 14064-1 § 9.3.1. In de laatste sectie van dit hoofdstuk is een kruistabel opgenomen.

4.1 Uitgangspunten

In deze sectie worden de uitgangspunten van de CO₂-footprint behandeld.

4.1.1 Scopes

In het GHG-protocol wordt onderscheid gemaakt tussen scope 1, scope 2 en scope 3 emissies. Scope 1 betreft de directe GHG-emissies binnen de eigen bedrijfsvoering, scope 2 de indirecte GHG-emissies binnen de bedrijfsvoering en Scope 3 betreft emissies in de keten. Zakelijk verkeer met privéauto's, openbaar vervoer en het vliegtuig is volgens het GHG-protocol ook een scope 3 emissie. In onderstaande figuur zijn de scopes toegelicht:

Figuur 3: Operationele grens emissie inventaris Desque

Deze rapportage is onderdeel van de CO₂-prestatieladder niveau 3 certificering van de SKAO. Om deze reden rapporteert Desque over haar scope 1, scope 2 en zakelijk verkeer emissies.

4.1.2 Referentiejaar en rapportagejaar

Er is voor gekozen om 2021 als basisjaar te gebruiken, omdat dit het meest recente jaar is waarbij Desque een gemiddeld genomen CO₂-uitstoot heeft. Het doel van dit basisjaar is om elk jaar te vergelijken met een vaste uitgangssituatie, doordat elk jaar verschillende omstandigheden met zich meebrengt. De coronapandemie resulteert bijvoorbeeld in een totaal ander verbruik. Wegens Covid'19 zijn 2019 en 2020 niet als basisjaar gekozen Door de keuze voor een basisjaar kan er door de beleidsbepalers bij de Act fase van de PDCA-stuursysteem op basis van eenduidige informatie worden bepaald welke aanpassingen er nodig zijn om continue verbetering ten aanzien van het CO₂-beleid te borgen. Doordat zakelijk vervoer een zeer klein aandeel is in de totale CO₂-uitstoot zal het zakelijk vervoer geen grote invloed hebben op de mogelijke reductiedoelstellingen. Totaal in 2019 kwam uit op ongeveer 1 a 2 ton CO₂ door enkele vliegtreizen, allen binnen Europa.

4.1.3 Vestigingen

Het hoofdkantoor van Desque is gevestigd in Eindhoven. Naast dit kantoorpand, maakt Desque gebruik van één ander kantoorpand (zie bijlage 1).

4.1.4 Verantwoordelijkheden

Niels Baal is verantwoordelijk voor de dataverzameling en dataverbetering onder begeleiding van de energieconsultants van Facilicom Energiemanagement. Niels van Baal is binnen Desque de CO₂-prestatieladder verantwoordelijke.

4.2 CO₂-footprint basisjaar

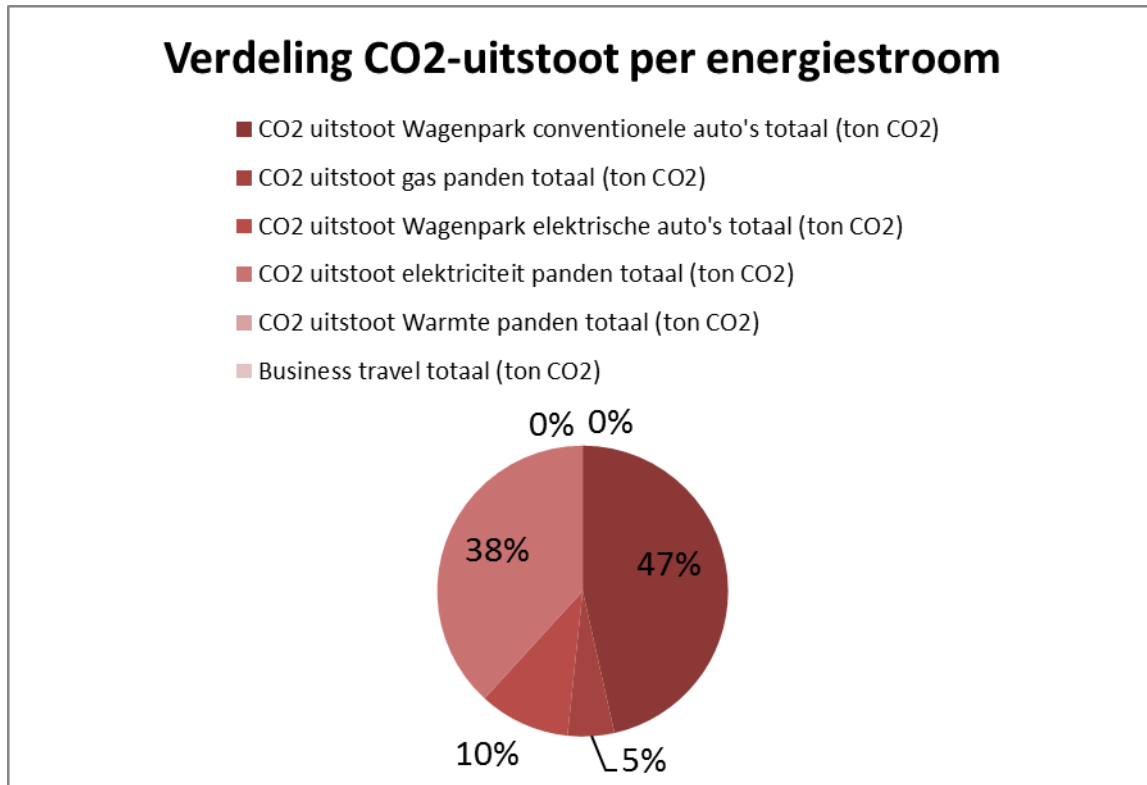
Onderstaande tabel toont de CO₂-footprint van de activiteiten van Desque van het basis- en referentiejaar 2021. De totale CO₂-uitstoot was 87 ton CO₂, waarvan 67% in scope 1 (wagenpark en aardgas panden) en 33% in scope 2 (panden elektriciteit en wagenpark elektriciteit inclusief zakelijk verkeer).

Tabel 1: Emissie-inventaris Desque activiteiten basisjaar 2021

	Thema				CO ₂ -parameter		CO ₂ -equivalent	
CO₂-uitstoot scope 1								
1	Wagenpark & materieel	Benzine	6.514	liter	2,784	kg CO ₂ /liter	18	ton CO ₂
1	Wagenpark & materieel	Diesel	6.918	liter	3,262	kg CO ₂ /liter	23	ton CO ₂
1	Wagenpark & materieel	LPG	0	liter	1,798	kg CO ₂ /liter	0	ton CO ₂
1	Wagenpark & materieel	Aardgas	0	kg	2,633	kg CO ₂ /kg	0	ton CO ₂
1	Panden	Aardgas	2.400	m ³	1,884	kg CO ₂ / m ³	4,5	ton CO ₂
					Subtotaal scope 1		45	ton CO₂
CO-uitstoot 2 scope 2 inclusief (gedecleard) zakelijk verkeer								
2	Wagenpark & materieel	Elektriciteit (Onbekend)	18.617	kWh	0,475	kg CO ₂ /kWh	9	ton CO ₂
2	Panden	Elektriciteit (Groen)	0	kWh	0	kg CO ₂ /kWh	0	ton CO ₂
2	Panden	Elektriciteit (Grijs)	60.072	kWh	0,556	kg CO ₂ /kWh	33	ton CO ₂
2	Panden	STEG	0	GJ	-	Kg CO ₂ /GJ	0	ton CO ₂
3	Zakelijk vervoer	Internationale vliegreizen	0	km	0,147	kg CO ₂ /km	0	ton CO ₂
3	Zakelijk vervoer	Europese vliegreizen	0	km	0,2	kg CO ₂ /km	0	ton CO ₂
3	Zakelijk vervoer	Regionale vliegreizen	0	km	0,297	kg CO ₂ /km	0	ton CO ₂
3	Zakelijk vervoer	Privé auto	0	km	0,195	kg CO ₂ /km	0	ton CO ₂
3	Zakelijk vervoer	Openbaar vervoer	0	km	0,015	kg CO ₂ /km	0	ton CO ₂
3	Zakelijk vervoer	Diesel	0	liter	3,262	kg CO ₂ /liter	0	ton CO ₂
3	Zakelijk vervoer	Benzine	0	liter	2,784	kg CO ₂ /liter	0	ton CO ₂
					Subtotaal scope 2 + BT		42	ton CO₂
Totale CO₂-uitstoot							87	ton CO₂

In onderstaande figuur is de verdeling van de CO₂-uitstoot per thema weergegeven. De totale CO₂-uitstoot in 2021 was 87 ton CO₂. De belangrijkste verbruikers in het basisjaar 2021 waren:

- CO₂-uitstoot wagenpark conventionele auto's totaal (47%)
- CO₂-uitstoot gas panden totaal (5%)
- CO₂-uitstoot wagenpark elektrische auto's totaal (10%)
- CO₂-uitstoot elektriciteit panden totaal (38%)

Figuur 4: Verdeling CO₂-footprint per thema

Verbranding biomassa

Verbranding van biomassa vond niet plaats bij Desque in 2021.

GHG-verwijderingen

Er heeft geen broeikasverwijdering plaatsgevonden.

Uitzonderingen

Er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG-protocol.

Belangrijkste beïnvloeders

Binnen Desque hebben de inkoop van brandstof van het wagenpark, inkoop van elektriciteit en de inkoop van aardgas een grote invloed op de CO₂-footprint. Hiervan is het energieverbruik met 69% veruit de variabele met de grootste invloed. Er zijn geen specifieke personen of individuen te benoemen, die een dussdanige impact hebben op de CO₂-footprint.

Toekomst

De emissies in dit hoofdstuk zijn vastgesteld voor het jaar 2021. De CO₂-footprint van 2022 tot en met 2025 zullen in ieder geval jaarlijks vergeleken worden met dit basisjaar in het plan van aanpak. Er wordt verwacht dat de CO₂-uitstoot in de toekomst zal dalen aangezien Desque ambitieuze, maar realistische doelstellingen heeft geformuleerd.

Significante veranderingen

2021 is het basisjaar voor de certificering van Desque. In 2024 is het basisjaar aangepast naar aanleiding van de constatering dat de locatie in Eindhoven (Klokgebouw) voor verwarming gebruik maakt van een WKO-installatie.

De verbruiken van de panden zijn op basis van kengetallen. Op basis van de volgende formule is het gemiddeld gasverbruik per vierkante meter omgerekend naar geschat elektriciteitsverbruik van de WKO-installatie:"

$$\begin{aligned} & \text{Elektriciteitsverbruik WKO – instllatie} \\ & = \text{gemiddeld aardgasverbruik per vierkante meter} \times (35,17/3,6 \text{ [kWh} \\ & \text{/m}^3 \text{ gas]}) \times \text{Rendement CVketel (= 0,95) / COP warmtepomp bodem (= 4,0)} \end{aligned}$$

4.3 Methode

In deze sectie wordt besproken welke vaste methode wordt gebruikt voor de berekening van de emissie-inventaris. Deze methode is toegepast voor de emissie-inventaris van het basisjaar 2021.

4.3.1 Instrument

Voor het kwantificeren van de CO₂-uitstoot wordt gebruik gemaakt van een door Facilicom Energiemanagement ontwikkelde tool. In het Excel bestand van Facilicom Energiemanagement zijn alle verbruiken ingevuld, waarna de behorende CO₂-uitstoot automatisch wordt berekend met de juiste CO₂-emissiefactor. In het volgende hoofdstuk. Het energie meetplan, is beschreven waar de brongegevens per energiestroom vandaan komen.

4.3.2 Emissiefactoren

De door Facilicom Energiemanagement ontwikkelde tool maakt gebruik van de emissiefactoren op de website www.co2emissiefactoren.nl. Dit is conform de CO₂-Prestatieladder handboek 3.1. De emissiefactoren worden jaarlijks gecontroleerd op correctheid bij het opstellen van de emissie-inventaris. Indien noodzakelijk worden aanpassingen doorgevoerd.

4.3.3 Onzekerheden

De gegevens omtrent wagenpark zijn gebaseerd op facturen en werkelijke getallen vanuit de diverse tankstations en MKB Brandstof. Voor de gegevens van elektriciteit en gas is uitgegaan van kengetallen. Doordat Desque beide panden voor een gedeelte huurt en er geen tussenmeters zijn is uitgegaan van het energielabel (indien aanwezig) en het aantal gehuurde vierkante meters. Dit is een verbeterpunt voor in de toekomst. Het plaatsen van tussenmeters zou een uitkomst zijn om de daadwerkelijke cijfers boven water te krijgen. Hierdoor kan het zijn dat de CO₂-uitstoot van elektriciteit of gas lager/hoger is als berekend.

4.3.4 Uitsluitingen

In het CO₂-Prestatieladder Handboek 3.1 is uitgesplitste rapportage van de CO₂-emissie-inventaris over alle broeikasgassen niet verplicht. Het is dus niet vereist deze niet-CO₂-broeikasgassen (CH₄, N₂O, HFC's, PFC's en SF₆) die vrijkomen bij operaties van het bedrijf, mee te nemen in de emissie-inventaris. Emissiefactoren van www.co2emissiefactoren.nl zijn uitgedrukt in CO₂-equivalenten. Verder zijn de volgende emissies niet meegenomen in de inventaris, omdat deze minder dan 1% van het totaal uitmaken:

- Koudemiddelen: Koudemiddelen zitten in gesloten systemen en geven alleen incidenteel (bij lekkage) een emissie. Indien dit gebeurt, gaat het maximaal om enkel kilogrammen. Daarmee is de bijdrage aan de totale footprint verwaarloosbaar (<0,1%).

4.3.5 Verificatie

De emissie-inventaris van Desque is gevalideerd door Facilicom Energiemanagement tijdens de interne audit. De emissie-inventaris is niet geverifieerd. De interne audit is uitgevoerd door een energieconsultant van Facilicom Energiemanagement, die op geen enkele manier betrokken is bij het duurzaamheidsmanagementsysteem, de CO₂-Prestatieladder niveau 3 certificering, van Desque.

4.4 Kruistabel ISO 14064-1

Dit rapport is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1, paragraaf 9.3.1. ISO14064-1 bevat internationale richtlijnen over het kwantificeren en rapporteren van broeikasgasemissies voor bedrijven. In onderstaande tabel is een kruistabel gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064-1 en de hoofdstukken in het rapport.

Tabel 2: Kruistabel ISO 14064-1

ISO 14064-1 §9.3.1	Onderdeel	Hoofdstuk rapport
a	Beschrijving van de rapporterende organisatie.	3
b	Verantwoordelijke persoon.	4.1
c	Verslagperiode.	4.1
d	Documentatie van de organisatorische grenzen.	3
e	Documentatie van de rapporterende grenzen, incl. criteria vastgesteld door de organisatie om significante emissies te bepalen.	4.1
f	Directe CO ₂ -emissies in ton CO ₂ , andere emissies naar keuze.	4.3
g	Beschrijving relevante biogene CO ₂ -emissies en – verwijderingen.	4.2
h	Directe CO ₂ -verwijderingen, indien gekwantificeerd.	4.2
i	Uitleg over de eventuele uitsluiting van GHG-bronnen of GHG-sinks.	4.2
j	Gekwantificeerde indirecte GHG-emissies.	4.3
k	Basisjaar en referentiejaar van de footprint.	4.1
l	Uitleg van wijziging of herberekening van het referentiejaar of andere historische data.	4.1
m	Kwantificeringsmethoden en toelichting op de keuze.	4.3
n	Uitleg van wijzigingen in eerder gebruikte kwantificeringsmethoden.	4.3
o	Referentie/documentatie emissiefactoren en verwijderingsfactoren.	4.3
p	Beschrijving van invloed van onzekerheden met betrekking tot de nauwkeurigheid van emissie- en verwijderingsdata.	4.3
q	Beschrijving onzekerheidsanalyse en resultaten.	4.3
r	Verklaring dat het rapport is opgesteld conform ISO 14064-1.	4.3
s	Statement met betrekking tot de verificatie van de emissie-inventaris, inclusief vermelding van de mate van zekerheid.	4.3
t	De equivalentie-factoren (GWP-waarden) gebruikt in de berekening incl. de bron.	4.3

5 Energie meetplan

Het energie meetplan bevat een aantal vaste onderdelen voor het up-to-date houden van het CO₂-managementsysteem. Het plan is opgezet om te zorgen dat het gehele CO₂-reductiesysteem voldoet aan de eisen van ISO 50001 (het managementsysteem voor het continu verbeteren van de energieprestaties van bedrijven), ISO 14064-1 en ervoor te zorgen dat gedurende het jaar continue verbetering plaatsvindt.

De duurzaamheidsverantwoordelijke heeft de documentatie, welke betrekking heeft op het CO₂-beleid, in beheer. Hij draagt zorg voor de kwaliteit van de data, het juist archiveren en het versiebeheer van de documenten. Hierdoor zijn de meest actuele versies altijd beschikbaar en kunnen oudere versies eenvoudig achterhaald worden. Het beleid is om een archief aan te maken met oudere versies en deze twee jaar te bewaren. Op de website staat altijd de meest recente informatie omtrent het CO₂-beleid.

5.1 Planning meetmomenten

Voor het meten van de verschillende energiestromen is een energie meetplan opgesteld. In onderstaande tabel is te zien wanneer het meetmoment is van de verschillende energiestromen. De CO₂-footprint wordt opgesteld vanuit de energiestromen, die beheersbaar en beïnvloedbaar zijn door Desque. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de drie scopes beschreven in sectie 4.1.1. Verbruiksgegevens van energiestromen zoals gas, elektriciteit en brandstof worden jaarlijks opgevraagd bij verschillende partijen binnen Desque in Q1. Echter is tot op heden door verhuurder, ondanks herhaaldelijk herinneren, nog geen inzicht gegeven in de jaarlijkse energiegebruik. In onderstaande tabel zijn de verschillende energiestromen, die Desque jaarlijks zal verzamelen voor zijn emissie inventaris weergegeven. De emissie inventaris wordt jaarlijks opgemaakt eind Q1, begin Q2. Aan de hand van de emissie inventaris kan jaarlijks worden bepaald of de geïmplementeerde maatregelen het gewenste effect hebben of dat een verscherpt maatregelenpakket vereist is.

Scope	Categorie	Meetmoment	Bron
1	Verbruik gas	Jaarlijks in Q1	Kengetallen, energielabel en vierkante meters
2	Verbruik elektriciteit	Jaarlijks in Q1	Kengetallen, energielabel en vierkante meters
1	Verbruik brandstof wagenpark	Jaarlijks in Q1	Gegevens wagenpark/lease maatschappij
3	Verbruik zakelijk verkeer	Jaarlijks in Q1	HR

6. Stuurcyclus

Er is door Desque gekozen voor een PDCA-stuurcyclus om te waarborgen dat er continue verbetering is ten aanzien van het CO₂-beleid. PDCA staat voor *Plan – Do – Check – Act* en is een structurele, cyclische aanpak, die geschikt is voor continu verbetertrajecten⁴. Er zijn in deze stuurcyclus vier fasen. In de eerste fase – Plan – wordt het einddoel vastgesteld – 20% CO₂-reductie voor 2025 – en een daar bijbehorend meerjarenplan vastgesteld om dit einddoel ook daadwerkelijk te behalen.

Vervolgens wordt in de volgende fase – Do – het plan van aanpak uitgevoerd, waarna in de derde fase – check – wordt bepaald of de plannen zijn uitgevoerd zoals gepland was en het gewenste effect hebben op de CO₂-uitstoot. Ten slotte wordt in de laatste fase – Act – kritisch gekeken naar de behaalde voortgang, waarna het plan van aanpak kan worden aangescherpt met als streven om de smart geformuleerde doelen voor 2025 te behalen.

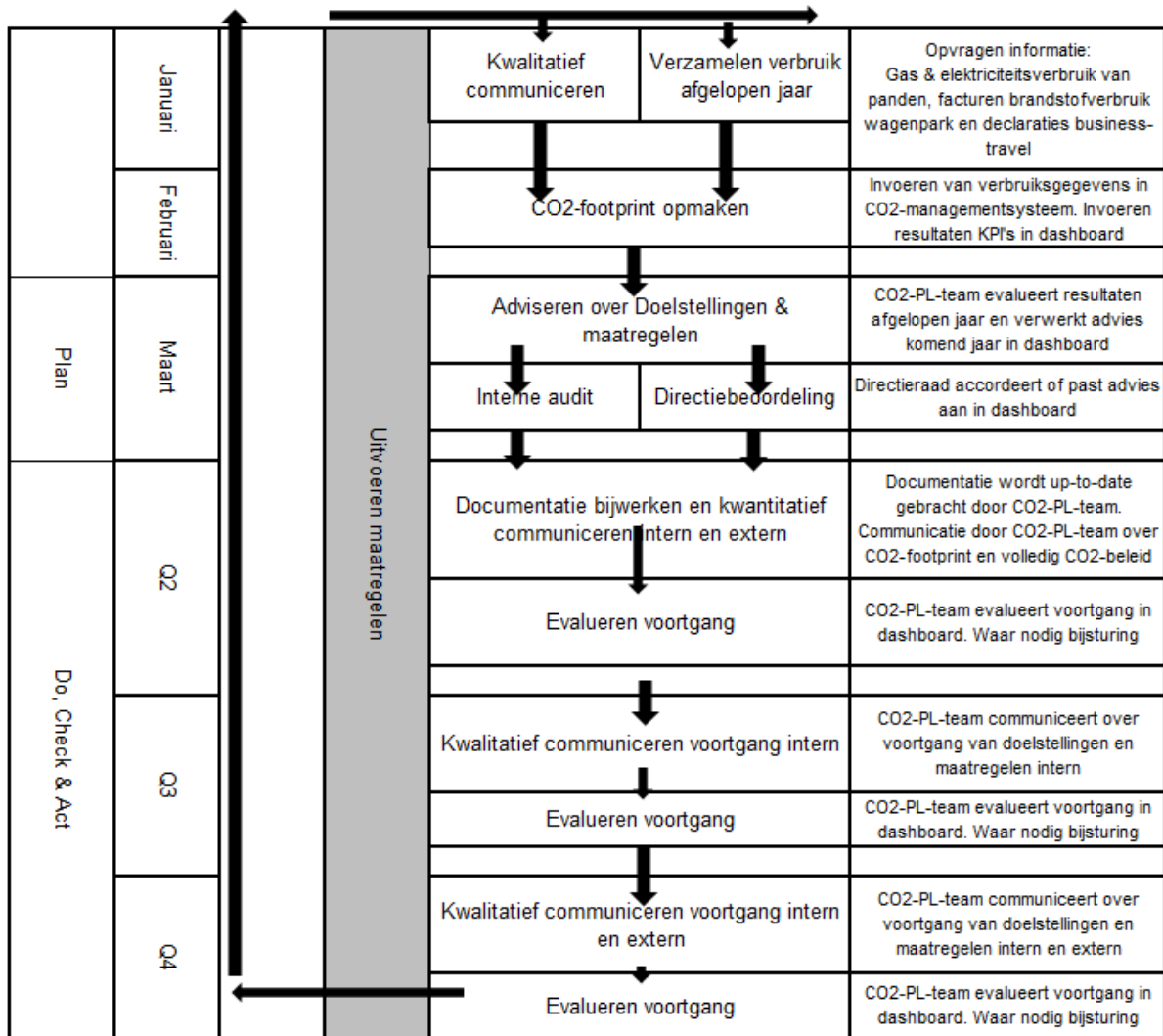
Het is van belang dat binnen deze PDCA-stuurcyclus er een eindverantwoordelijke is voor de verschillende fasen om te waarborgen dat de stuurcyclus ook daadwerkelijk continue verbetering borgt op het gebied van CO₂-beleid. De directie is verantwoordelijk voor het duurzaamheidsbeleid. De continue borging van de vereisten is belegd bij duurzaamheidsverantwoordelijke Niels van Baal. Hij wordt ondersteund door het CO₂-prestatieladder-team (CO₂-PL-team), waarin verschillende expertises samenkomen om continue verbetering te waarborgen. Minimaal elk kwartaal wordt er intern gecommuniceerd over het CO₂-beleid. Jaarlijks in het eerste kwartaal wordt de CO₂-footprint vastgesteld. Vervolgens worden in het begin van het tweede kwartaal op basis van deze CO₂-footprint reductiemaatregelen en reductiedoelstellingen indien nodig aangepast/bijgestuurd. Deze doelstellingen en reductiemaatregelen worden jaarlijks geaccordeerd door de directieraad, waarin de concerndirectie en divisiedirecteuren zijn vertegenwoordigd. Dit is onderdeel van de directiebeoordeling die eind Q1 plaatsvindt, waarvoor de interne audit voorafgaat, die als input dient van de directiebeoordeling.

Het CO₂-beleid omvat reductiedoelstellingen en reductiemaatregelen. Deze doelstellingen en maatregelen worden bepaald aan de hand van de CO₂-footprint. Ter ondersteuning van de duurzaamheidsverantwoordelijke zal er een lid van het CO₂-PL-team worden aangewezen, die verantwoordelijk is voor het opstellen van de emissie inventaris en het bijwerken van de documentatie.

Ieder jaar zal er in januari gestart worden met het opstellen van de emissie inventaris op basis van de gegevens. De gegevens om de CO₂-footprint te berekenen worden opgevraagd bij wagenpark verantwoordelijke, verhuurders en HR-service center payroll. Het bepalen van de CO₂-emissie inventaris gebeurt dus jaarlijks. Daarnaast wordt er zoals beschreven in de PDCA-stuurcyclus (figuur 1) minstens elk halfjaar intern gecommuniceerd over de vorderingen ten aanzien van de maatregelen en reductiedoelstellingen, ook extern wordt halfjaarlijks gecommuniceerd. In Q2 wordt er naast de maatregelen en reductiedoelstellingen ook gecommuniceerd over de CO₂-footprint van het afgelopen jaar. Eenmaal per jaar wordt dus kwantitatief gecommuniceerd en driemaal kwalitatief. Een dashboard is opgesteld voor de CO₂-PL-team om systematisch de voortgang van het CO₂-beleid te monitoren en te borgen dat er continue verbetering plaatsvindt. Dit dashboard wordt elk kwartaal bijgewerkt tijdens de vergaderingen van het CO₂-PL-team indien wijzigingen hebben plaatsgevonden.

Deze stuurcyclus is voor Desque van groot belang om de continuïteit van het CO₂-beleid te borgen.

⁴ PDCA - Plan Do Check Act-cyclus | LeanInfo.nl. (2020, 28 September). Lean info. <https://www.leaninfo.nl/pdca-plan-do-check-act/>

Figuur 5: PDCA Stuurcyclus

7. TBV-matrix

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de activiteiten, planning en verantwoordelijkheden van het CO₂-managementsysteem van Desque. De TBV-matrix is aangescherpt in 2022 op basis van voortschrijdend inzicht. Niels van Baal heeft meer taken overgenomen van de energieconsultant van Facilicom Energiemanagement, zodat hij zelf meer in control is over de voortgang.

	Taak-verantwoordelijkheid-bevoegdheid	Frequentie	Facilicom Energiemanagement	Duurzaamheidsmanager (Niels)	Corporate Communicatie	Directie	Projectleider
Inzicht							
<i>Verzamelen gegevens emissie inventaris</i>	t	Jaarlijks		x			
<i>Collegiale toets op emissie inventaris</i>	t	Jaarlijks	x				
<i>Toetsen kwaliteit & accorderen emissie inventaris</i>	b	Jaarlijks		x			
<i>Opstellen emissie inventaris rapport</i>	t	Jaarlijks		x			
<i>Evaluatie op inzicht: energie-beoordeling</i>	t+v	Jaarlijks	x				
Reductie							
<i>Uitvoeren onderzoek naar energiereductie</i>	t+v	Jaarlijks	x	x			
<i>Bepalen CO₂-reductiemaatregelen</i>	t	Jaarlijks		x			
<i>Bepalen CO₂-reductiedoelstellingen</i>	t	Driejaarlijks		x			
<i>Accorderen van doelstellingen</i>	b	Driejaarlijks				x	
<i>Realiseren CO₂-reductie doelstellingen</i>	v	Continu		x			
<i>Monitoring & evaluatie voortgang CO₂-reductie</i>	t+v	Halfjaarlijks		x			
Communicatie							
<i>Aanleveren informatie nieuwsberichten</i>	t	Halfjaarlijks		x			
<i>Actualiseren website</i>	t+b	Jaarlijks			x		
<i>Actualiseren pagina SKAO-website</i>	t+b	Jaarlijks		x			
<i>Bijhouden interne communicatie</i>	t+b	Elk kwartaal		x	x		
<i>Goedkeuren van interne communicatie</i>	b	Elk kwartaal			x		
<i>Goedkeuren van externe communicatie</i>	b	Elk kwartaal			x		
Participatie							
<i>Inventarisatie mogelijk relevante initiatieven</i>	t	Driejaarlijks		x			
<i>Besluit deelname initiatieven</i>	b	Driejaarlijks				x	
<i>Deelname aan sectorinitiatieven</i>	v	Continu		x			
Overig							
<i>Eindredactie CO₂-dossier</i>	v	Continu		x		x	
<i>Voldoen aan eisen CO₂-Prestatieladder</i>	v	Continu		x			
<i>Uitvoeren Interne Audit CO₂-reductiesysteem</i>	t	Jaarlijks		x			
<i>Rapporteren aan directie</i>	t+b	Jaarlijks		x			
<i>Besluitvorming over CO₂-reductiebeleid</i>	v	Jaarlijks		x		x	
<i>Projectdossier voor projecten met gunningsvoordeel</i>	t+b+v	Continu					x

8. Energiemanagement actieplan

Dit hoofdstuk heeft als doel om aan te tonen dat Desque aan alle onderdelen uit ISO 50001:2018 voldoet. Er is besloten hiervoor geen apart energiemanagement actieplan op te stellen omdat de eisen in de andere documenten geïntegreerd zijn. Zie onderstaand een opsomming van de eisen. Per eis is een verwijzing naar de betreffende documentatie opgenomen in de tabel op de volgende bladzijde.

Eisen van NEN-EN-ISO 50001:2018:

6.3. Energiebeoordeling

- a) Het energieverbruik en de gebruikte energiefactoren moeten gebaseerd zijn op metingen of andere data.
- b) Significant energieverbruik, in het bijzonder significante veranderingen, moeten in beeld worden gebracht.
- c) Voor elk significant energieverbruik relevante variabelen vaststellen, huidige energieprestaties bepalen en personen identificeren die van invloed zijn op het significante energiegebruik.
- d) Het identificeren van alle personen die werken voor de organisatie van wie hun acties kunnen leiden tot significante veranderingen in het energieverbruik.
- e) Een schatting maken van het toekomsitge energiegebruik- verbruik

A.6.3. Opstellen van energiebeoordeling

- a) Actuele energiebeoordeling

6.6. Planning voor het verzamelen van energiegegevens

De te verzamelen gegevens en gedocumenteerde informatie moeten onder andere bestaan uit:

- a) De relevante variabelen voor significant energiegebruik.
- b) Energieverbruik met betrekking tot significant energiegebruik en de organisatie.
- c) Operationele criteria die betrekking hebben op significant energiegebruik
- d) Statische factoren indien van toepassing.
- e) In plannen van aanpak gespecificeerde gegevens

9.1. Monitoren, meten, analyseren en evalueren van energieprestaties en het EnMS

- a) Er moet vastgesteld zijn wat gemonitord en gemeten moet worden, waardoor doeltreffendheid van actieplannen bij het bepalen vandoelstellingen kan worden bepaald. Daarnaast moet het analyseren van het significant energiegebruik mogelijk zijn en moet vergeleken kunnen worden met historisch energiegebruik.
- b) De methode om te kunnen monitoren, meten, analyseren en evalueren om valide resultaten te bewerkstelligen moet vastgelegd zijn.
- c) Er moet vastgelegd zijn wanneer gemonitord en gemeten wordt.
- d) Er moet vastgelegd zijn wanneer geanalyseerd en geëvalueerd wordt.
- e) De organisatie moet significante afwijkingen in de energieprestaties onderzoeken en daarop reageren. De organisatie moet gedocumenteerde informatie bijhouden over de resultaten van het onderzoek en de reactie hierop.

9.2 Interne audit

- a) De organisatie voert een interne audit uit om de effectiviteit van het managementstysteem vast te stellen.

9.3 Directiebeoordeling

- a) De directie moet met geplande tussenpozen het managementsysteem van de organisatie beoordelen om de continue geschiktheid, toereikendheid, doeltreffendheid ervan en de afstemming ervan op de strategische richting van de organisatie te bewerkstelligen.

10.1 Afwijkingen en corrigerende maatregelen

- a) De organisatie reageert op afwijkingen en indien noodzakelijk treft het maatregelen om afwijking te beheersen en te corrigeren. De oorzaak wordt opgelost
- b) De oorzaak wordt dusdanig onderzocht, zodat de getroffen maatregelen de oorzaak wegneemt en de afwijking zich niet herhaalt of zich elders voordoet.
- c) De organisatie treft bij afwijking de benodigde maatregelen.
- d) De doeltreffendheid van de getroffen gecorrigeerde maatregelen worden beoordeeld
- e) Indien noodzakelijk wordt het energiemanagementplan herzien en gewijzigd.

10.2 Continue verbetering

- a) De organisatie moet continu de geschiktheid, toereikendheid en doeltreffendheid van het energiemanagementsysteem verbeteren. De organisatie moet continue verbetering van de energieprestaties aantonen.

ISO 5001:2018

Documenten CO₂-Prestatieladder

6.3.a	CO ₂ Managementplan, Plan van aanpak & voortgangsrapportage
6.3.b	CO ₂ Managementplan, Plan van aanpak & voortgangsrapportage
6.3.c	CO ₂ Managementplan, Plan van aanpak & voortgangsrapportage
6.3.d	CO ₂ Managementplan, Plan van aanpak & voortgangsrapportage
6.3.e	CO ₂ Managementplan, Plan van aanpak & voortgangsrapportage
A.6.3	Plan van aanpak & voortgangsrapportage
6.6.a	CO ₂ Managementplan
6.6.b	CO ₂ Managementplan
6.6.c	CO ₂ Managementplan
6.6.d	CO ₂ Managementplan
6.6.e	CO ₂ Managementplan
9.1.a	Plan van aanpak & voortgangsrapportage, Duurzaamheidsdashboard
9.1.b	Plan van aanpak & voortgangsrapportage, Duurzaamheidsdashboard
9.1.c	Plan van aanpak & voortgangsrapportage, Duurzaamheidsdashboard
9.1.d	Plan van aanpak & voortgangsrapportage, Duurzaamheidsdashboard
9.1.e	Plan van aanpak & voortgangsrapportage, Duurzaamheidsdashboard
9.2.a	Jaarlijkse interne audit
9.3.a	Jaarlijkse directiebeoordeling
10.1.a	CO ₂ Managementplan, Interne governance
10.1.b	CO ₂ Managementplan, Interne governance
10.1.c	CO ₂ Managementplan, Interne governance
10.1.d	CO ₂ Managementplan, Interne governance
10.1.e	CO ₂ Managementplan, Interne governance
10.2.a	CO ₂ Managementplan, ISO-9001 certificering

Bijlage 1: Kantoorpanden in CO₂-footprint

Desque huurt in zowel Rotterdam als Eindhoven een gedeelte van een kantoorpand:

• Sint-Jobsweg	30B	3024EJ	Rotterdam	Huur
• Klokgebouw	210	5617AC	Eindhoven	Huur